Dato: 10. januar 2022

Journalnr.: A21-66421

Institutionsplan for VIA 2022-2030 ifm. aftalen "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark"

Introduktion - Om institutionsplanens karakter og status

VIA har, som alle andre videregående uddannelsesinstitutioner, udarbejdet en såkaldt institutionsplan. Institutionsplanen er vores bud på, hvordan vi bedst muligt løser de opgaver, der stilles til os i forbindelse med den politiske aftale "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark".
Institutionsplanerne har en foreløbig status, idet de i første omgang skal præsenteres for de politiske aftalepartier og dernæst danne grundlag for et tillæg til institutionernes rammekontrakter med Uddannelses- og forskningsministeriet (UFM). Herefter vil planerne endvidere kunne revideres løbende frem mod 2030. Samtidig skal VIA ansøge om såkaldt prækvalifikation fx for nye uddannelsesudbud, ligesom der skal stilles praktikpladser til rådighed for, at VIA kan realisere planen.
Opgaven, der er stillet VIA, består mere konkret af to dele:

1. Udflytte 5-10 % af studiepladserne fra de øvrige uddannelser i Aarhus, beregnet ud fra VIAs optag i 2019. Det svarer til mellem 67 og 134 studiepladser.
2. Udflytte 150-200 studiepladser ud af Aarhus og oprette 220 nye studiepladser på de fire store velfærdsuddannelser

Derudover har VIA mulighed for at beskrive andre tiltag, som bidrager til målsætningerne i den politiske aftale, fx nye udbud af uddannelser.
Ved siden af denne politiske aftale har VIA samtidigt til opgave at lukke en række engelsksprogede uddannelser, hvilket påvirker vores forudsætninger for at løse opgaverne.
Institutionsplanen er opbygget efter en skabelon fra UFM, hvilket gør teksten mindre sammenhængende og læsevenlig for udenforstående. Der optræder fx gentagelser og tabeller med et bundet format. Ligeledes er vejen til at løse særligt opgave 1 meget teknisk med underliggende forudsætninger om, hvad der kan og ikke kan tælles med. Kontakt os derfor endelig ved spørgsmål herom.

0.0 Ledelsesmæssige overvejelser om tilgang til opgaven

VIAs nuværende situation:
VIA har altid arbejdet ud fra en grundlæggende strategi om at oprette udbud på en måde, der tilgodeser behovet for arbejdskraft og samtidig sikrer rekruttering til uddannelserne på tværs af vores geografisk store dækningsområde i Midtjylland. Vi vil fortsat have denne opmærksomhed på at forsyne hele regionen med arbejdskraft, og vi hilser derfor de grundlæggende tanker i aftalen om *Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele landet* velkommen.

VIA er indtil nu lykkedes med at have og opretholde et meget bredt geografisk udbud med otte campusser i Holstebro, Herning, Viborg, Silkeborg, Randers, Horsens og to i Aarhus og yderligere fire mindre udbudssteder i Ikast, Skive, Nr. Nissum og Grenaa. VIAs optag uden for Aarhus udgjorde således 53 % af VIAs samlede optag i 2021.
VIA har fastholdt at have udbud af mange uddannelser siden vores oprettelse. I de seneste år har vi desuden arbejdet målrettet for at oprette nye udbud uden for Aarhus; eksempelvis PB i Skat i Herning og Randers samt Softwareingeniør og Sundhedsadministrativ Koordinator i Viborg. VIAs brede geografiske udbud har givet os meget gode muligheder for at vurdere realismen i forskellige udflytningsscenarier.

Flere af VIAs udbudssteder oplever udfordringer med at fylde de eksisterende studiepladser på matrikeluddannelserne. Det gælder primært den nordvestlige del af Midtjylland og dermed VIAs udbudssteder i Holstebro, Nr. Nissum og Skive, men også Silkeborg, Ikast og Viborg har tomme studiepladser på visse uddannelser.
I Holstebro havde VIA således 120 ledige pladser på Pædagoguddannelsen (69), Ergoterapeutuddannelsen (30) og Sygeplejerskeuddannelsen (21) samt ledig kapacitet på Bygningskonstruktøruddannelsen efter optaget fra den Koordinerede Tilmelding 28. juli 2021. Tilsvarende havde VIAs Læreruddannelse 127 ledige pladser i Skive, 46 ledige pladser i Nr. Nissum og den tilhørende uddannelsesstation samt 157 ledige pladser i Silkeborg, mens VIAs Pædagoguddannelse havde 46 ledige pladser i Ikast og 57 ledige pladser i Viborg.
VIA lykkes med at tiltrække flere studerende og fylde pladserne op på de fleste udbud gennem efteroptag, men der er fokus på, at der kan være en øget risiko for, at disse studerende falder fra, da de er mindre afklarede om deres studievalg og ikke har søgt uddannelsen som 1. prioriteret (EVA, 2018).

Udfordringerne med at fylde studiepladserne skyldes sandsynligvis, at den demografiske udvikling er meget forskellig i forskellige dele af VIAs dækningsområde, med de største udfordringer i den vestlige del. Udfordringen cementeres af den forventede udvikling på ungdomsuddannelserne, hvor antallet af de gymnasialt uddannede i den vestlige del af regionen forventes at falde fremover.

Arbejdskraftbehovet er ligeledes meget forskelligt på tværs af regionen. Dette illustreres eksempelvis i STARs rekrutteringsanalyse fra september 2021, som angiver ca. 18.000 forgæves rekrutteringsforsøg i RAR Østjylland i en periode på et halvt år, mod ca. 5.000 forgæves rekrutteringsforsøg i RAR Vestjylland. I tråd hermed peger en fremskrivning på, at der i 2030 vil være større arbejdskraftmangel inden for de fire store velfærdsprofessioner i Østjylland end i Vestjylland (Damvad, 2021).

VIAs institutionsplan:
Med institutionsplanen arbejder VIA helt grundlæggende ud fra et mål om at styrke vores eksisterende campusmiljøer. Dette begrundes med en opmærksomhed på rekruttering til såvel nye som eksisterende uddannelser. Endvidere ønsker VIA at sikre en hensigtsmæssig balance mellem at have geografisk spredte udbud og at have campusser af en tilpas og bæredygtig størrelse. Denne balance har betydning for kvaliteten af faglige miljøer og studerendes læringsmiljøer og muligheder for specialisering på deres uddannelser. Endvidere peger analyser på, at størrelsen af et uddannelsesudbud har betydning for frafald på den måde, at der forekommer et større frafald på mindre udbud (DEA, 2021). Målet om at styrke eksisterende campusmiljøer gælder, selvom vi allerede - og forsat med institutionsplanen - arbejder på at blive bedre til at udnytte digitale muligheder for at binde faglige miljøer samt studie- og læringsmiljøer sammen på tværs af regionen.

VIA vil kun i mindre omfang nedskalere antallet af studiepladser. VIA fastholder alle de uddannelser, vi udbyder i dag, og ønsker at udbyde yderligere to uddannelser samt oprette to uddannelsesfilialer af eksisterende uddannelser. Dette af hensyn til behovet for arbejdskraft i Midtjylland. Samtidig ønsker vi at igangsætte undersøgelser af muligheden og behovet for oprettelse at yderligere uddannelser og uddannelsesudbud.

Grundet forskellene i behov for arbejdskraft og demografisk udvikling på tværs af VIAs dækningsområde, vil VIA især i starten af perioden fokusere på at udflytte og oprette nye studiepladser i Randers og Horsens, samt for Sygeplejerskeuddannelsen også i Viborg og Herning. Endvidere ønsker vi at oprette en ny Radiografuddannelse i Herning. Samtidig vil vi søge at styrke rekrutteringen til Holstebro, Nr. Nissum og Skive med henblik på at fylde eksisterende studiepladser op. I takt med, at dette lykkes, vil vi i slutningen af institutionsplanens periode forhåbentlig kunne indfri en ambition om at flytte flere studiepladser til særligt Holstebro.

Derudover bliver det helt nødvendigt med øgede oplysningsindsatser over for potentielle studerende samt studievejledere og andre på ungdomsuddannelserne. Dels for at gøre opmærksom på de nye uddannelsesmuligheder, som vil komme lokalt. Dels for at tiltrække "nye" studerende til de nye studiepladser, samtidig med at optaget på vores eksisterende uddannelser bevares.

VIA vil arbejde for fortsat at udvikle og udnytte nye formater og uddannelsesmodeller for at kunne tilbyde en bred vifte af uddannelser til studerende i alle dele af vores dækningsområde, også hvor VIA ikke er fysisk tilstede. Helt konkret arbejder vi med at udvikle hybride uddannelsesmuligheder som supplement til netuddannelser. Modellen understøtter, at studerende kan bo med afstand til en campus og tæt på lokale praktikpladser og samtidig have adgang til faglige læringsmiljøer. VIA arbejder allerede i kraft af vores strategi med at udvikle denne type moderne uddannelsesformer, som kan bidrage til uddannelse uafhængigt af geografi og til en bredere målgruppe af studerende.
VIA ønsker at gøre opmærksom på, at vi samtidig med udarbejdelse og implementering af institutionsplanen skal lukke en række engelsksprogede uddannelser i Aarhus og Horsens. Det har betydning for VIAs strategiske arbejde med vores samlede portefølje af uddannelser, og det øger både kompleksiteten og usikkerheden omkring institutionsplanens forudsætninger. Desuden medfører det en øget opmærksomhed på, dels at VIA fremadrettet ikke vil kunne forsyne Aarhus og Horsens med samme antal dimittender, på trods høj efterspørgsel efter arbejdskraft, og dels på anvendelsen af vores campusbygninger, og særligt den nybyggede campus i Horsens.

VIA mener, at det er hensigtsmæssigt at udvide antallet af studiepladser i Randers. Det kalder på en udvidelse af VIAs nuværende lejemål og opbygning af de nye lokaler, hvilket vil kræve økonomisk støtte i form et etableringstilskud.

Ud fra et samlet samfundsøkonomisk hensyn vil VIA opfordre til, at Uddannelses- og forskningsstyrelsen faciliterer en proces om samarbejde på tværs af sektorer og ministerier med henblik på at udnytte de bygningsfaciliteter, der måtte være ledige på forskellige institutioner. VIA har i relation til udarbejdelsen af nærværende institutionsplan samt udmøntningen af den politiske aftale om reduktion af engelsksprogede uddannelser foretaget

analyser af VIAs nuværende og fremtidige bygningsmæssige kapacitet. VIA har på den baggrund inviteret til dialoger med de øvrige videregående uddannelsesinstitutioner, der opretter eller flytter studiepladser i Midtjylland. Vi mener, at styrelsen bør skabe et tværsektorielt og tværministerielt blik på institutionsplanerne, således at udflytningsplanen ikke presser samfundsøkonomien yderligere ved, at der opstår flere nybyggerier upåagtet, at der er ledig kapacitet på andre af de selvejende institutioner i de enkelte regioner. Der bør etableres et incitament til at samarbejde om de bygningmæssige faciliteter.

1.1 Udflytning og nedskalering. Ledelsesmæssige overvejelser

VIA arbejder seriøst med opgaven om at nå et nyt loft for optaget i Aarhus i 2030. Vejen til at nå loftet på en meningsfuld måde for kvalitet og arbejdskraftforsyning vil betyde vækst på nogle uddannelser og reduktion på andre. Enkelte uddannelser vil desuden få rum til vækst i starten af perioden for senere at kunne udflytte studiepladser på en for uddannelserne meningsfuld måde. Det sidste indebærer eksempelvis, at man flytter et antal pladser svarende til et fuldt hold.

VIA fremlægger planer for udflytning/nedskalering svarende til 6 % af optaget i Aarhus i 2019. De resterende 4 % vil om nødvendigt blive beskrevet senere i perioden, hvor succesen med at øge optaget uden for Aarhus kan vurderes på et bedre grundlag. VIA ønsker dog kun at skulle udflytte/nedskalere de 6 %, som beskrevet nærmere under punkt 1.5.

VIA reducerer et større antal pladser på PB i Offentlig administration af kvalitetshensyn. Derudover når VIA hovedsageligt loftet ved at udflytte pladser på uddannelser, som i forvejen har vist sig at kunne oppebære flere udbud samt på uddannelsen til Sundhedsadministrativ Koordinator. Der flyttes således flest pladser på uddannelser, hvor der er en forventning om at kunne fylde dem. Ligeledes flyttes pladserne til de udbudssteder, hvor der er størst sandsynlighed for at fylde dem.

VIA ønsker som en del af institutionsplanen at oprette hybride studiepladser som supplement til netuddannelser. På en netuddannelse foregår det meste af undervisningen online, suppleret af få samlinger på campus som blandt andet bidrager til trivsel og fastholdelse blandt de studerende.
På en hybriduddannelse kombineres undervisning på en campus for nogle studerende med online-deltagelse for andre studerende. VIA har haft denne model på Bioanalytikeruddannelsen med studerende i Nordjylland i mange år og ønsker at udvikle og udbrede den. Studiepladser på en hybriduddannelse vil være stedfleksible og skal kunne anerkendes som udflyttede studiepladser i institutionsplanen, da de bidrager til, at studerende lettere kan bo og være i praktik langt fra de store byer. Hybride studiepladser er dermed også mere attraktive for studerende, som er mere stedbundne, fx ældre studerende med familie. Hybriduddannelse er et særligt relevant format for de uddannelser, som har vanskeligt ved at have flere udbud spredt over hele VIAs dækningsområde. Dette gælder allerede bl.a. for Bioanalytikeruddannelsen, PB i Offentlig Administration og PB i Skat.
Mere konkret vil den studerende enten blive tilbudt en plads på et lokalt studiecenter eller eksisterende campus, hvor man kan følge undervisningen fra og indgå i et fysisk studiemiljø, eller også vil den studerende modtage undervisningen på en virksomhed, for dermed at knytte den studerende meget tæt til praksis. Det vil øge VIAs mulighed for at følge fx Ringkøbing-Skjern Kommunes ønske om et bredere online uddannelsesudbud frem for ét enkelt fysisk udbud i kommunen. For PB i Skat og PB i Offentlig Administration er der allerede et samarbejde i gang med Ringkøbing-Skjern Kommune.
VIA vil i sagens natur nøje registrere, hvilke studerende der er optaget på hybride studiepladser, med henblik på at monitorere, at der i praksis vil være tale om udflyttede studiepladser.

VIA ønsker at udbyde uddannelserne til Jordemoder og Radiograf for at kunne tilgodese arbejdskraftbehovet hos Region Midtjylland – ligesom det er gjort for Region Sjælland med den politiske aftale. Begge uddannelser har behov for særlige professionslokaler og er udgiftstunge at oprette, og de forventes

derfor at komme i betragtning til at modtage etableringstilskud. I forhold til Radiografuddannelsen peger VIA på en placering i Herning, med henblik på synergi med det nye supersygehus i Gødstrup. I forhold til Jordemoderuddannelsen peger VIA på en placering i Horsens, da demografiske fremskrivninger peger på, at det vil være her, at børnetallet vokser mest uden for Aarhus.

VIA ønsker desuden at oprette en ny dansk Bandagistuddannelse, hvor hele uddannelsen tages i Danmark, på efterspørgsel fra aftagerne. Uddannelsen ønskes placeret i Horsens, hvor der vil være en særlig fordel ved fælles studiemiljø med de mange tekniske uddannelser. For nuværende uddannes danske bandagister i Sverige. De tager et grundforløb på ti uger i VIA. Herefter ansøger de om optagelse på uddannelsen i Sverige med risiko for afslag og usikkerhed om dansk autorisation, hvilket giver ustabilitet i forsyningen af bandagister til Danmark.

VIA ønsker herudover at undersøge muligheden for at oprette:

- et 4. udbud af Bygningskonstruktøruddannelsen, da der er stor efterspørgsel fra byggebranchen
- et 3. udbud af Proces- og værdikædeledelse, med placering vest for Aarhus
- et 3. udbud af Sundhedsadministrativ koordinator, grundet stor efterspørgsel fra aftagere
- en PB i HR, teknologi og digitaliseringsledelse, hvor kan VIA sikre et stærkt tværfagligt miljø med business- og softwareingeniøruddannelserne

Hvad angår de tre første uddannelser, vil eventuelle nye udbud indgå i udflytningen af pladser fra Aarhus.

For så vidt angår oprettelse af nye uddannelser, der er afhængige af aftaler om praktikpladser, har VIA indledt en dialog med Region Midtjylland om dette. Det gælder også, hvad angår praktikpladser til Bioanalytikeruddannelsen, hvor VIA i forbindelse med oprettelsen af en Bioanalytikeruddannelse i Hjørring ikke længere har aftale med Region Nordjylland om praktikpladser (i alt 58 pladser) og derfor risikerer at mangle praktikpladser.

1.2 Udflytning og nedskalering. Antal pladser der flyttes ud

Uddannelsesområde	Uddannelse	Antal pladser med aktivitet	År for forventet udflytning	Bemærkning
Samfundsfaglig, EA	**Sundhedsadministrativ koordinator**	-80	2021	Uddannelsen blev godkendt i Aarhus inden indgåelse af den politiske aftale, men den havde første optag i 2021. VIAs krav til reduktion af uddannelsespladser er således alene pga. af denne ene uddannelse steget fra 134 pladser til 214 pladser, hvilket er en vækst på ca. 60%. Det skal nævnes, at vi endvidere i 2022 starter uddannelsen i Viborg med et samlet optag på 60 studerende om året, hvilket i denne sammenhæng ingen betydning får pga. aftalens logik.

Teknik	**Eksportingeniør**	-7	2022	Pladser der overflyttes fra lukket engelsksproget uddannelse i Aarhus.
Sundhed	**Ernæring og sundhed**	-19	2022	Pladser der overflyttes fra lukket engelsksproget uddannelse i Aarhus. Dette er sket for optag 2021.
Sundhed	**Bioanalytiker**	15	2024-2025	Oprettes som hybride studiepladser, da det vil være omkostningstungt at oprette endnu et udbud i regionen. Uddannelsen har i mange år uddannet også til Region Nordjylland og har således mange års erfaring med succesfuld hybridundervisning fra dertil indrettede Aarhus-lokaler samt gode evalueringer fra studerende. Der er positiv dialog med Region Midtjylland om det øgede behov for praktikpladser til uddannelsen, efter afgivelse af praktikpladser til UCN's oprettelse af nyt udbud i Nordjylland.
Design	**Design og business (overbygning)**	30	2025-2026+2029-2030	Pladserne flyttes til eksisterende udbud i Herning. Halvdelen flyttes ifm. at uddannelsen i Aarhus flytter fra campus til fagligt miljø på Sydhavnen, og resten sidst i perioden.
Medie, kommunikation, it mv.	**Multiplatform storytelling and production**	-19	2026	Pladser oprettes i Aarhus grundet øget efterspørgsel fra aftagere. Uddannelsen er fortsat ny og derfor underlagt uddannelsesdimensionering. Vi er således opmærksomme på, at vækst vil kræve opdimensionering eller afvikling af den nugældende uddannelsesdimensionering.
Samfundsfaglig, EA	**Sundhedsadministrativ koordinator**	26	2026-2028	Flyttes til eksisterende udbud i Viborg eller evt. nyt udbud.
Teknik		43	2026-2030	Pladserne flyttes ad to omgange i løbet af den fireårige periode.
Sundhed		28	2026-2028	Pladserne udflyttes dels til Holstebro og dels som hybride studiepladser.
Økonomisk/merkantil	**Value chain management**	5	2027-2029	Muligheden for at oprette et nyt dansksproget udbud med 30 pladser samt den bedste placering ift. rekruttering og aftagere afsøges, og pladserne flyttes til evt. nyt udbud. Alternativt flyttes pladserne til eksisterende udbud i Horsens.

1.3 Udflytning og nedskalering. Antal pladser på nye udbud

Uddannelse	Uddannelses-område	Antal pladser	År med forventet oprettelse	By	Bemærkning
Softwareingeniør	Teknik	30-80	2023	Viborg	VIA har i efteråret 2021 fået godkendt oprettelsen af en Softwareingeniøruddannelse i Viborg. Uddannelsen skal fokusere på XR-teknologi og visuel formidling, og skal bl.a. indgå i et tæt samarbejde med The Animation Workshop, Viborg Kommune og Viborg Visuals.
Sundhedsadministrativ koordinator	Samfundsfaglige område, EA	80	2023	Viborg	VIA har i efteråret 2021 fået godkendt oprettelsen af et udbud af Sundhedsadministrativ koordinator i Viborg med henblik på at understøtte behovet for flere ansatte i sundhedsvæsenet.
Bandagist	Sundhed	30	2023	Horsens	Uddannelsen vil være en ny, fuld professionsbacheloruddannelse i Danmark, som oprettes på efterspørgsel fra aftagere. I dag tages uddannelsen i Sverige.
Radiograf	Sundhed	30	2023-2024	Herning	VIA ønsker at oprette uddannelsen af hensyn til arbejdskraftudbuddet i Region Midtjylland herunder sikringen af arbejdskraft til det nye supersygehus i Gødstrup.
Jordemoder	Sundhed	30	2024-2026	Horsens	VIA ønsker at oprette uddannelsen af hensyn til arbejdskraftudbuddet i Region Midtjylland i forbindelse med stigende børnetal i Østjylland.

1.4 Udflytning og nedskalering. Antal pladser der nedskaleres

Uddannelse	Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	Forventet år for nedskalering	Bemærkning
Offentlig administration	Samfund	39	2022	Pladserne nedskaleres grundet kvalitetshensyn.
Kristendom, kultur og kommunikation	Medie, kommunikation, it mv.	4	2022	Justeringen er allerede foretaget i optag mellem 2019 og 2021.
Fysioterapeut	Sundhed	9	2022	Justeringen er allerede foretaget i optag mellem 2019 og 2021.
Ergoterapeut	Sundhed	6	2022	Justeringen er allerede foretaget i optag mellem 2019 og 2021.

1.7 Udflytning og nedskalering. Beskrivelse af særlige hensyn

VIA ønsker med institutionsplanen at reducere optaget i Aarhus med 6 % i forhold til 2019, som allerede beskrevet.
Den overordnede begrundelse herfor er, at VIAs uddannelser allerede er geografisk spredt i hele Midtjylland, og at VIA i samarbejde med vores aftagere og interessenter af egen kraft har arbejdet i mange år på at fastholde og udbygge dette. De lavt hængende frugter i forhold til placering af studiepladser uden for Aarhus er således allerede høstet af VIA. Vi kan derfor frygte, at en reduktion i Aarhus på mere end de foreslåede 6 % vil betyde faldende optag på de pågældende uddannelser med manglende arbejdskraft til tilknyttede brancher til følge.

I tillæg hertil øger nyoprettelsen af Sundhedsadministrativ Koordinator med optag på 80 studerende fra 2021 reduktionskravet til VIA i Aarhus med ca. 60 %. Som hovedaftager for dimittender fra denne uddannelse har Region Midtjylland samtidigt over for VIA mundtligt understreget et stærkt behov for arbejdskraften netop i Aarhus. Dette lægger et pres for høj reduktion på VIAs øvrige uddannelser i Aarhus, hvilket af nedenstående grunde er vanskeligt at gennemføre. Det skal nævnes, at VIA endvidere i 2022 starter uddannelsen til Sundhedsadministrativ koordinator i Viborg med et samlet optag på 80 studerende om året, hvilket i denne sammenhæng ingen betydning får pga. aftalens logik om alene at medregne nye pladser i de store byer, mens nye pladser uden for de for de store byer ikke modregnes.

VIA har flere uddannelser i Aarhus, hvor VIA ikke har et andet udbud at flytte ud til, og hvor en opdeling af uddannelsen er vanskelig af forskellige grunde:

- dyrt udstyr (Bioanalytiker)
- tæt samspil med unikt aftagermiljø (Multiplatform Storytelling and Production, Design og Business, 3K og Diakoni og Socialpædagogik), som understøtter både kvalitet og beskæftigelse
- studieretninger og toninger inden for uddannelsen, som gør uddannelsen svær at opdele uden store omkostninger (Ernæring og sundhed)

- meget små uddannelser (3K og Multiplatform Storytelling and Production)

For flere uddannelser, hvor VIA har andre udbud i regionen, er der på disse udbud tomme pladser, og vi risikerer at flytte fyldte til tomme pladser (Fysio- og Ergoterapeut).

Desuden har VIA i Aarhus en del studiepladser rettet mod STEMfagene og andre fagområder med stor arbejdskraftmangel i Aarhus (Byggeri, Ingeniør, Multiplatform Storytelling and Production og Bioanalytiker).

Endelig mener vi, at Eksportingeniøruddannelsens pladser kun burde tælle halvt i VIAs storbybaseline: Uddannelsen består af ni semestre, hvoraf fire læses i Aarhus, og de sidste fire læses i Horsens. Det resterende semester er praktik.

1.8 Udflytning og nedskalering. Særlige hensyn

Uddannelse	Uddannelsesområde	Antal storbypladser	Beskrivelse
Sundhedsadministrativ koordinator	Samfundsfaglig, EA		Nyoprettet uddannelse med stor efterspørgsel i Aarhus.
Bygningskonstruktør	Teknik		Stor efterspørgsel hos byggebranchen i Aarhus.
Design og business (overbygning)	Design		Samspil med aftagermiljø, som forstærkes, når uddannelsen flytter ind i ny mode- og livsstilshub på Sydhavnen i Aarhus i 2025-2026.
Bioanalytiker	Sundhed		Stor efterspørgsel fra Aarhus Universitetshospital.
Ergoterapeut	Sundhed		Risiko for ikke at kunne fylde pladserne.
Fysioterapeut	Sundhed		Risiko for ikke at kunne fylde pladserne.
Value Chain Management	Økonomisk/merkantil		Pladserne ønskes flyttet til den dansksprogede uddannelse i Aarhus, hvor der er god beskæftigelse, samt for at bevare kritisk masse på uddannelsen i Aarhus efter lukning af VIAs engelsksprogede udbud af uddannelsen.
Kristendom, kultur og kommunikation	Medie, kommunikation, it mv.		Samspil med aftagermiljø.
Eksportingeniør	Teknik		Tæller for meget i baseline, da kun første halvdel af uddannelsen foregår i Aarhus.

1.9 Udflytning og nedskalering. Samarbejde med institutioner/aktører

For alle VIAs uddannelser gælder det, at der med placering af studiepladser i et område skal følge praktikpladser med. VIAs institutionsplan kan dermed kun lykkes, hvis både offentlige og private aftagere bidrager med nok lokale praktikpladser – ellers vil planen ikke lykkes.

VIA arbejder fortløbende tæt sammen med offentlige og private aftagere om vores uddannelser. VIA har et godt og tæt samarbejde med alle de kommuner, hvor vi udbyder uddannelser. Vi er i løbende i dialog med alle 19 kommuner i regionen, både gennem KKR og bilateralt, samt Region Midtjylland om deres syn på behov for uddannelse i VIAs dækningsområde. VIA har desuden formelle samarbejdsaftaler med en del af kommunerne.

VIA er i dialog med Randers Kommune om kommunens ønsker til at udbygge uddannelsestilbuddet af videregående uddannelse grundet det forhold, at kommunen i dag har forholdsmæssigt få pladser på videregående uddannelser sammenholdt med befolkningstallet.

VIA er i dialog med Herning Kommune om kommunens ønsker til at udbygge uddannelsestilbuddet af videregående uddannelse rettet mod velfærdsområdet herunder særligt sundhedsområdet med tanke på færdiggørelsen af det nye sygehus i Gødstrup.

VIA er i løbende dialog med Holstebro Kommune og øvrige uddannelsesinstitutioner i kommunen i forhold til at udvikle og styrke rekrutteringsindsatsen samt fastholdelse af studerende.

VIA er i dialog med Horsens Kommune om kommunens ønsker til at udbygge uddannelsestilbuddet af videregående uddannelse rettet mod dels det private arbejdsmarked og dels mod sundhedsområdet.

VIA har i tæt samarbejde med Viborg Kommune ansøgt og fået godkendt oprettelsen af to nye uddannelsesudbud af hhv. Softwareingeniør og Sundhedsadministrativ koordinator.

For så vidt angår VIAs Ingeniøruddannelser har VIA indledt et fagligt samarbejde med Aarhus Universitet med henblik på at understøtte ingeniøruddannelser i Midtjylland. Desuden indgår VIA i en dialog med Landdistrikternes Fællesråd og Klimatoriet i Lemvig om muligheden for at udvikle hybride studiepladser på ingeniøruddannelser i tæt samarbejde med lokale virksomheder.

VIA samarbejder tæt med Ringkøbing-Skjern Kommune om udbud af hybride studiepladser i kombination med tilbud om adgang til studiefaciliteter i Ringkøbing-Skjern Kommune.

VIA vil drøfte behovet for at udvide brugen af hybride studiepladser i regi af Danske Professionshøjskoler.

VIA er i dialog med Region Midtjylland om tilvejebringelse af praktikpladser for Bioanalytikeruddannelsen ifm. flytning af praktikpladser i Region Nordjylland til udbuddet i Hjørring samt om oprettelse af uddannelserne til Radiograf og Jordemoder.

VIA vil i forbindelse med undersøgelserne af mulighederne for at oprette nye udbud og uddannelser gå i tæt dialog med relevante kommuner og lokale aktører. Som vi ser det, er forudsætningen for at bidrage til flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele landet ikke kun at udflytte studiepladser, men

også at styrke det lokale samarbejde med kommuner og erhvervsliv. Det gælder samarbejde om både om rekruttering af studerende og om fastholdelse af studerende gennem understøttelse af levende og attraktive lokale studie- og læringsmiljøer.

2.1 Store velfærdsuddannelser. Ledelsesmæssige overvejelser

VIA tager opgaven med at udflytte pladser på de fire store velfærdsuddannelser fra Aarhus samt oprette nye pladser uden for Aarhus seriøst.

VIA har i forvejen et geografisk bredt dækkende udbud, med fire fulde udbud og en uddannelsesfilial på Læreruddannelsen, syv udbud af Pædagoguddannelsen og seks fulde udbud og en uddannelsesfilial på Sygeplejerskeuddannelsen.
For de store velfærdsuddannelser er der en særlig opmærksomhed på, at en øget uddannelsesdimensionering i det omfang, der er tale om her, kun kan finde sted, hvis kommuner og regioner sikrer flere praktikpladser.

Læreruddannelsen:
Aarhus er det eneste udbud, hvor der er fuldt optag på Læreruddannelsen i VIA, mens der er en del ledige pladser på de øvrige tre udbud. Derfor er det ikke ønskeligt at flytte mange studiepladser fra Aarhus til de eksisterende tre udbud, da der ikke er et optagelsesgrundlag for flere studiepladser vest for Aarhus.

VIA har gennem årene gjort flere tiltag for at understøtte vores udbud af Læreruddannelsen uden for Aarhus: 1) i mange år markant understøttet Nr. Nissum og Skive økonomisk på trods af meget lave ansøgertal, 2) forsøgt med uddannelsesstation i Randers, som vi må lukke grundet for lav søgning 3) oprettet vinteroptag og meritlærer i Silkeborg frem for Aarhus, 4) placeret netuddannelsen i Nr. Nissum, 5) udviklet særlige profiler i Nr. Nissum og Skive for at tilbyde noget særligt her og dermed styrke rekrutteringen i den vestlige del af regionen.

I Horsens er der et stort lokalt behov for uddannede lærere, som på nuværende tidspunkt ikke dækkes. Samtidig vurderer VIA, at grundlaget for at kunne sikre flere dimittender gennem nye og udflyttede pladser på Læreruddannelsen vil være størst i denne del af VIAs dækningsområde. Det skyldes, at der afvises ansøgere i Aarhus, samtidig med at 6 % af de kvalificerede ansøgere til Læreruddannelsen i Aarhus kommer fra den sydlige del af Østjylland, og yderligere 5 % af ansøgerne til Aarhus kommer fra den nordøstlige del af Sydjylland (i UCL's dækningsområde).
VIA ønsker derfor at oprette et 4. udbud af Læreruddannelsen i form af en uddannelsesfilial i Horsens. Uddannelsesfilialen vil blive tilknyttet Læreruddannelsen i Silkeborg. Uddannelsesfilialen skal have særligt fokus på praksisfaglighed i folkeskolen; det vil sige arbejdet med at styrke børns praktiske og håndværksmæssige kompetencer og interesser. Dette er der særligt gode muligheder for på VIAs campus i Horsens, hvor der i forvejen er mange tekniske uddannelser og dermed laboratorie- og værkstedsfaciliteter.

Pædagoguddannelsen:
VIAs Pædagoguddannelse ligger spredt over hele Midtjylland i form af udbud i syv byer; Grenaa, Aarhus, Randers, Horsens, Viborg, Ikast og Holstebro. Med institutionsplanen vil VIA udflytte og oprette pladser på de eksisterende udbud af Pædagoguddannelsen i Randers og Horsens for dermed at fastholde pladserne i den del af regionen. Det skyldes særligt det store behov for arbejdskraft i denne del af Midtjylland. Det forventes således, at der i 2030 vil mangle i alt 3.400 pædagoger i Østjylland, mod 700 pædagoger i Vestjylland, jf. Damvads rapport om behovet for velfærdsuddannede i 2030.

Samtidig har VIA allerede i dag udfordringer med at følge med efterspørgslen efter praktikstuderende fra nabokommunerne til Aarhus. Med en fastholdelse af studiepladserne på VIAs udbud i Randers og Horsens, som ligger nærmest de pågældende kommuner, forsøger VIA at modvirke en forværring af den udfordring.

VIA oplever desuden en vigende søgning til Pædagoguddannelsen og ser en tendens til, at studiepladserne i Viborg, Ikast og Holstebro ikke bliver fyldt. Dog ikke på udbuddet af netpædagoguddannelse i Viborg, som har en stigende søgning – fra hele regionen og hele Danmark.

Pædagoguddannelsen har det senest år haft stort fokus på at udbyde og gennemføre meritpædagoguddannelse i hele Midtjylland. Dette løft af kvalifikationer - hos ufaglærte til videregående uddannelse – er afgørende for at kunne imødekomme det øgede behov for uddannede pædagoger i hele dækningsområdet.

Sygeplejerskeuddannelsen:
Uddannelsen har allerede 67 % optag uden for Aarhus. Derfor vil VIA med institutionsplanen alene oprette nye studiepladser på Sygeplejerskeuddannelsen frem for at udflytte studiepladser fra Aarhus. De nye studiepladser oprettes i Viborg og Herning.

VIA vil søge om at gøre den eksisterende uddannelsesfilial i Herning til et fuldt udbud, da det nye Gødstrup Sygehus forventes at give permanent og øget efterspørgsel efter sygeplejersker i Herning. Et fuldt udbud i Herning vil forventeligt kunne bidrage til, at VIA kan lykkes med at øge det samlede optag på Sygeplejerskeuddannelsen og dermed bidrage til at følge med den øgede efterspørgsel på sygeplejersker både i Region Midtjylland og i regionens kommuner. Oprettelsen af et fuldt udbud vil ske med blik for betydningen for Sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro.

VIA ønsker desuden med institutionsplanen at oprette nye studiepladser på netuddannelsen i Viborg, hvor der også er regelmæssigt fysisk indkald. VIA ønsker, at nye studiepladser på netuddannelsen kan anerkendes som en del af institutionsplanen , da det er her, vi ser øget søgning til Sygeplejerskeuddannelsen, og det tiltrækker en anden målgruppe af studerende. Igen skal dette bidrage til at løfte den samfundskritiske opgave at uddanne flere sygeplejersker.

Socialrådgiver:
VIAs Socialrådgiveruddannelse har mere end 70 % af sit optag i Aarhus på nuværende tidspunkt. Derfor vil VIA udflytte og oprette et stort antal pladser på denne uddannelse relativt til dens størrelse.

VIA vil oprette et 3. udbud af Socialrådgiveruddannelsen med placering i Randers eller Horsens, hvor både udflyttede studiepladser fra det nuværende store udbud i Aarhus samt nyoprettede pladser vil blive placeret. VIA ønsker et nyt udbud af uddannelsen, da det vurderes, at der ikke er behov for yderligere arbejdskraft på fagområdet eller mulighed for at rekruttere mange flere studerende til det eksisterende udbud af uddannelsen i Holstebro.

VIA ser med bekymring på det politiske forslag om at oprette et ordinært udbud af Socialrådgiveruddannelsen i Herning, og vi undlader derfor at inkludere det i institutionsplanen. VIA mener, at et nyt udbud i Herning vil skade rekrutteringsgrundlaget for det eksisterende udbud af uddannelsen i Holstebro. VIA vil derfor foreslå aftalekredsen, at der i stedet arbejdes for at oprette en Radiografuddannelse i Herning.

2.2 Store velfærdsuddannelser. Antal nye og udflyttede velfærdspladser

Udflytning				
Uddannelse	**Antal pladser**	**År for udflytning/nye pladser**	**Flytning til by**	**Bemærkning**
Lærer	35	2023	Horsens	Ny uddannelsesfilial tilknyttet udbuddet i Silkeborg med fokus på praksisfaglighed.
Pædagog	45	2023+2027-2030	Horsens og Randers	Flyttes til eksisterende udbud i Østjylland.
Socialrådgiver	70	2025-2027	Randers eller Horsens	Nyt udbud.
Nye pladser				
Uddannelse	**Antal pladser**	**År for udflytning/nye pladser**	**By**	**Bemærkning**
Sygeplejerske	28	2022	Viborg	Oprettes på VIAs eksisterende netuddannelse.
Sygeplejerske	40	2023-2024	Herning	Ansøgning om fuldt udbud i Herning.
Pædagog	50	2023+2027-2030	Horsens og Randers	Oprettes på eksisterende udbud.
Lærer	35	2027-2029	Horsens	Forøget optag på ny uddannelsesfilial tilknyttet udbuddet i Silkeborg.
Socialrådgiver	70	2027-2029	Randers eller Horsens	Nyt udbud.

2.3 Store velfærdsuddannelser. Overvejelser mht. praktikpladsbehov

For alle VIAs uddannelser gælder det, at der med placering af studiepladser i et område skal følge praktikpladser med. VIAs institutionsplan kan dermed kun lykkes, hvis både offentlige og private aftagere bidrager med nok lokale praktikpladser – ellers vil planen ikke lykkes.
Det betyder særligt for de store velfærdsuddannelser, at den konkrete placering af nye og udflyttede pladser må afvente mere konkrete, og hyppigt gentagne, dialoger med vores aftagere og samarbejdspartnere.

VIAs erfaring på flere uddannelser er, at det er en vanskelig proces at etablere flere praktikpladser, selvom der er en tæt og konstruktiv dialog med aftagere, og selvom der er behov for flere dimittender. VIA forventer derfor, at det Nationale partnerskab for velfærdsuddannelser vil være nøglen til at få tilvejebragt et tilstrækkeligt antal praktikpladser til VIAs institutionsplan.

VIA har allerede et godt og tæt samarbejde med Region Midtjylland og kommunerne i VIAs dækningsområde om tilvejebringelse af praktikpladser til velfærdsuddannelserne. Derfor er vi nu i dialog med hhv. Region Midtjylland og den administrative uddannelsesstyregruppe under kommunaldirektørnetværket for de 19 midtjyske kommuner om, hvordan vi kan styrke dette samarbejde endnu mere. Dette særligt med henblik på de kommende dialoger om oprettelse og placering af praktik- og studiepladser, som planen fordrer. Denne dialog har været udfordret af magttomrummet og politisk fokus i forbindelse med det nylige kommunal- og regionsrådsvalg samt indgåelsen af konstitueringsaftaler. Med andre ord har det ikke indtil nu været muligt at påbegynde forpligtende samtaler om tilvejebringelse af praktikpladser, og de forventes først at tage mere tydelig form i løbet af foråret 2022 og frem.

VIA gør opmærksom på, at dialogen om tilvejebringelse af nye praktikpladser for både Pædagoguddannelsen og Læreruddannelsen er yderligere kompliceret af, at behovet for praktikpladser efter 2023 ikke er fuldt ud kendt på nuværende tidspunkt. Det skyldes, at der forventes nationale forhandlinger om ny bekendtgørelse på begge uddannelser og dermed muligvis en ændret uddannelsesstruktur, inklusive ændringer i placering og omfang af praktik.

2.4 Store velfærdsuddannelser. Samarbejde med institutioner/aktører

VIA arbejder fortløbende tæt sammen med offentlige og private aftagere om vores uddannelser. VIA har et godt samarbejde med alle 19 kommuner i VIAs dækningsområde gennem KKR-samarbejdet, og et særligt tæt samarbejde med de 11 kommuner, hvor vi udbyder uddannelser. Vi er løbende i dialog med kommunerne samt Region Midtjylland om deres syn på behov for uddannelse i regionen. VIA har formelle samarbejdsaftaler med en del kommuner i regionen.

VIA er i dialog med Horsens Kommune om kommunens ønsker om at udbygge uddannelsestilbuddet af videregående uddannelse. Horsens har bl.a. behov for øget rekruttering af lærere og ønsker at indgå i tæt samarbejde om oprettelse af en uddannelsesfilial af Læreruddannelsen i Horsens. Herunder indgår for eksempel samarbejde med lokale folkeskoler om brug af faciliteter.

VIA er i dialog med Randers Kommune om kommunens ønsker til at udbygge uddannelsestilbuddet af videregående uddannelse grundet det forhold, at kommunen i dag har forholdsmæssigt få pladser på videregående uddannelser sammenholdt med befolkningstallet.

VIA er i dialog med Herning Kommune om kommunens ønsker til at udbygge uddannelsestilbuddet af videregående uddannelse rettet mod velfærdsområdet, herunder særligt sundhedsområdet med tanke på færdiggørelsen af det nye sygehus i Gødstrup.

VIA har desuden en tæt dialog med Holstebro Kommune, Lemvig Kommune, Skive Kommune, Ikast Kommune, Viborg Kommune, Silkeborg Kommune, Aarhus Kommune og Norddjurs Kommune om eksisterende uddannelser herunder om styrket rekruttering til især velfærdsuddannelserne.
I kommende dialoger med Aarhus Kommune vil VIA have fokus på kommunens nye situation med færre studerende og dimittender, koblet til de nuværende og formentligt også fremtidige udfordringer med mangel på arbejdskraft til både Aarhus Kommune og virksomhederne i kommunen.